

Sober en hypermodern cellencomplex

T-vormige opbouw kenmerkt het Arrestantencentrum, een rechthoekig en stevig administratiegebouw dat boven het cellencomplex 'zweeft'

Voor de hoofdentree van het P.A.T. (van links): Architect Dennis Masselink van **bct**, projectleider Marcel van den Noort van Aannemingsmaatschappij Hegeman B.V., Wim op den Dries, adviseur huisvesting van Politie Twente

BouwInfo

BOUWPROGRAMMA Nieuwbouw (bvo: 2362 m²)

BOUWPERIODE 25 mei 2009 - 25 mei 2010

BOUWKOSTEN € 9,4 miljoen

OPDRACHT Politie Twente, Enschede

ONTWERP **bct** architecten ingenieurs en adviseurs, Enschede

ADVIES **bct**, Enschede (Bouwmanagement en directievoering); Bartels, Enschede (Constructies)

UITVOERING Aannemingsmaatschappij Hegeman B.V., Nijverdal (hoofdaannemer)

INSTALLATIES Linthorst Installatietechniek, Apeldoorn (W-installaties en GaWaLo)

Tekst | Richard Stegers

Beeld | Richard Kamphuis

Sober, doelmatig en ondoordringbaar. Het Politie Arrestantencentrum Twente (PAT) in Borne is als arrestantencentrum uiterst herkenbaar en tegelijkertijd een boeiend gebouw. De installatietechnische mogelijkheden in het cellencomplex zijn zelfs hypermodern te noemen.

Borne |

Politie Arrestantencentrum Twente

De brand in het cellencomplex op Schiphol - Oost in 2005 heeft heel wat in beweging gebracht. Zeker als het gaat om de tijdelijke opvang van arrestanten. Ook in Twente werd daarna kritisch gekeken naar de verouderde accommodaties in Enschede, Hengelo en Almelo. Aanpassen van de bestaande gebouwen bleek duurder dan nieuwbouw. Vandaar dat er werd gekozen voor één nieuw complex in het centraal gelegen en daarmee voor het politiekorps van de regio Twente goed bereikbare Borne. Het superveilige en eigentijdse gebouw beschikt over veertig cellen, dertien verhoorkamers en bijbehorende kantoorruimten. Verder zijn er tal van vertrekken voor noodzakelijke faciliteiten als het afnemen van DNA-monsters, het maken van (pas)foto's en voor audiovisuele registratie van verhoren. Het complex is bestemd voor arrestanten die weliswaar tijdelijk en dan langer dan 6 uur moeten worden vastgehouden. Verdachten worden hier maximaal zes dagen in verzekering gesteld. Wanneer de hechtenis langer gaat duren, volgt na zes dagen een overplaatsing naar een justitiële inrichting.

Mediazuil

Volgens projectleider Marcel van den Noort van Aannemingsmaatschappij Hegeman B.V. in Nijverdal was de bouw van het arrestantencentrum beslist geen alledaags project. 'Er zijn veel verschillende materialen toegepast en de engineering van de prefab elementen was een hele klus. Verder heb je te maken met heel specifieke eisen, bijvoorbeeld op het gebied van brandveiligheid en daglicht-toetreding. De integratie van installatietechniek en afwerking moest in detail worden uitgevoerd. Het was zaak voor de bouwstart overall goed bij stil te staan. Borne wordt niet voor niets het meest

moderne cellencomplex van Nederland genoemd.' Zo zijn alle cellen bijvoorbeeld uitgerust met een technozuil. Door dit beeldscherm wordt de arrestant voorzien van multimedia-toepassingen, wat voor afleiding en daarmee voor minder agressief gedrag zorgt.

Zwevend kantoortoedeel

Architect Dennis Masselink van **bct** in Enschede droeg met zijn ontwerp zorg voor een goede stedenbouwkundige en landschappelijke inpassing van het complex. Het nieuwe arrestantencentrum mocht vooral niet te omvangrijk ogen. De nadruk lag op de functionaliteit waaronder een kloppend concept voor de interne logistiek en routing. 'Met een T-vorm kon de arrestantenwacht centraal worden geplaatst met rondom een rechtlijnig gangenstelsel. Dat maakt een rechtstreeks toezicht op de cellen en het verhoorhuis mogelijk', legt Masselink uit. Dat effect wordt versterkt doordat de wanden

Flatscreens beheersen de arrestantenwacht

woningen
verpleegthuizen
appartementencomplexen
winkels
ondergrondse parkeergarages
zorgcentra
bedrijfshallen
fabrieken
gemeente- en provinciehuizen
clubgebouwen
kantoren
scholen
medische centra
politiebureaus

WERK IN UITVOERING

Als aannemers in hart en nieren zijn we altijd bezig met waar we goed in zijn. Bouwen. Zowel nieuwbouw als renovatie. Woon- en zorgcomplexen, scholen en overheidsgebouwen, maar ook parkeergarages, kantoren en bedrijfshallen en natuurlijk woningbouw. Met ons vakmanschap durven wij alles aan, met plezier. Ongeacht omvang of complexiteit. Onderscheidend, met oog voor detail en omgeving. Al meer dan 80 jaar.

Aannemingsmaatschappij Hegeman B.V. Postbus 350, 7440 AJ Nijverdal, T (0548) 61 10 00, F (0548) 61 03 95, E info@hegeman-nijverdal.nl, I www.hegeman-nijverdal.nl

bct architecten, ingenieurs en adviseurs is een groot en breed inzetbaar adviesbureau. Wij denken met u mee als het gaat om:

- architectuur
- instandhouding van gebouwen (onderhoud)
- haalbaarheidsonderzoek
- bouwkostendeskundigheid

Tijdens het gehele traject hebben wij een maatschappelijk betrokken houding, speelt duurzaamheid een belangrijke rol en werken wij binnen het vastgestelde tijdschema en budget.

Wij zijn expert en toonaangevend op het gebied van huisvesting in de volgende sectoren:

- veiligheid (politie, brandweer, justitie)
- onderwijs en zorg
- gemeente / overheid
- gecombineerde / multifunctionele (woon)gebouwen
- bedrijfsleven

Kijkt u eens op www.bctarchitecten.nl voor onze referenties. Wij zijn u graag van dienst!

bct architecten ingenieurs en adviseurs

Ook in de celruimte overheerst rustgevend groen. Allerlei high tech media ondersteunen de bewaring

van de arrestantenwacht vrijwel geheel in glas zijn opgetrokken. De cellen- en verhoorgedeelten zijn van buiten bekleed met antracietgrijze bakstenen en hebben daglichtopeningen van kogelwerende glazen ramen ofwel van glazen bouwstenen, zodat de functie en de ondoordringbaarheid van het complex worden benadrukt. De eerste verdieping, waar de kantoren zich bevinden, is als zwevend element uitgewerkt. Het gaat om een aluminiumkleurig volume met een blauwe glazen gevel. 'Het hangt als een waakzaam oog over het arrestantencomplex. Aan weerskanten van de verhoorvleugel op de begane grond steekt het kantoorvolume van de verdieping over, zodat twee overdekte ingangen ontstaan', aldus de architect. Het geeft een robuust en ruimtelijk effect. De horizontale aluminium lamellen beschermen tegen de zon maar geven tevens een extra gevoel van veiligheid. Er is synergie ontstaan met het naastgelegen opleiding- en trainingscentrum van de politie, een gebouw dat al eerder op het terrein werd gerealiseerd en tevens is ontworpen door **bct**. In architectuurvormen en bouwmaterialen zie je eenheid terug.

Rustgevend behang

'De cellen staan los van elkaar met een zogenoemde doos-in-doos constructie. Dat is een vereiste om ieder contact en eventuele informatieoverdracht via klopsignalen tussen de arrestanten te voorkomen', vertelt Van den Noord. 'Voordeel daarvan is dat in de ontstane loze ruimten handig de installatietechniek kon worden ingepast.' Bijzonder zijn volgens hem verder alle kogelwerende maatregelen, zowel in de buiten- als binnenmuren. Voor een extra dimensie en in ieder geval een kleurrijk beeld zorgt een vinyl behang met fotoprint in de cellengangen. Natuurlijke kleuren en beelden zoals zonnebloemen, gras, water, vissen, lavendel en koeien bren-

Decoraties brengen de buitenwereld naar binnen

gen het buitenleven binnen in het interieur. 'We hebben bewust voor een minder kille omgeving gekozen. Die natuurbeelden werken gunstig uit op de gemoedstoestand van de arrestanten', vertelt Wim op den Dries, adviseur huisvesting van Politie Twente. En hij vervolgt: 'Maar het opvallende behang heeft ook nog een ander bijkomend positief effect. Het maakt de specifieke afdeling snel herkenbaar voor de arrestantenbewakers die via beeldschermen het overzicht houden. Als er wat gebeurt, zien de bewakers mede aan het behang sneller waar het is.' Het arrestantencentrum werd in mei opgeleverd en eind september officieel geopend. Op den Dries is zonder meer tevreden over het eindresultaat. 'Een mooi, herkenbaar complex dat goed past in de buurt. Bovendien hebben de arrestantenbewakers volop inspraak gehad en zijn structureel in het proces betrokken. Ook die deskundige input heeft het complex alleen maar beter gemaakt.' ■